

2den Landskingsmand for 10de Kreds (Jessen) udtalte, jo let føre til, at en Kommune indlader sig paa Entrepriser og tror at kunne gjøre Forretninger i Favn af Ræmmerkassen ved at opføre saadanne Boliger, og selv om man ikke vilde gaa saa vidt, vil der i hvert Fald ved dette Lovforslag blive lagt en moralsk Tvang paa de kommunale Bestyrelser; der vil blive lagt Tvang paa dem i Retning af, at en Mand med dette Lovforslag i Haanden kan sige: Det er Guds Pligt at skaffe mig Bolig, jeg kan betale, og det er meget farligt at udsætte de kommunale Bestyrelser for en saadan Tvang. Dette er ikke grebet ud af Luften, og jeg skulde tage meget feil, om ikke i det andet Thing den meget omtalte Forslagsstiller selv slog paa noget lignende, at det netop var Lovforslagets Hensigt at tilvejebringe en saadan moralsk Tvang overfor de kommunale Bestyrelser, men en saadan Tvang vilde være meget farlig; thi hvad fordres der? Der fordres aldeles ikke Andet, end at en Person er saaledes situeret, at han kan betale et Mars Husleie, saa kan han komme til Kommunalbestyrelsen og sige: I bør skaffe mig Husly. Men hvorledes vil Sagen stille sig, naar en saadan Familie først er kommen ind? Ja, den vil i mange Tilfælde stille sig saaledes, at Manden lader være at betale Husleie, og saa er Kommunen saaledes stillet, at den enten lader ham bo uden at betale Husleie eller ogsaa siger, at han skal flytte ud. I sidste Tilfælde siger han imidlertid: Tag mig saa paa Fattigvæsenet, I skulle alligevel skaffe mig fri Bolig, saa at efter min Mening Udførelsen af denne Lovbestemmelse ikke vil føre til Andet end Udførelsen af flere Fattighuse eller Friboliger for Arbejdere, og jeg tror, at det er urigtigt at tvinge Kommunalbestyrelsen ind paa saadanne Foranstaltninger. Endelig tør jeg bede erindret en Ting, som jeg finder, at man bør minde om, fordi det blev udhævet saa stærkt i det andet Thing af samme Forslagsstiller, nemlig at dette Lovforslag kun — som han udtalte sig — var et Skridt henimod noget Mere, mod en Tvangslov, mod en Lov, der ligefrem skulde tvinge Kommunerne til at skaffe Enhver, der ikke kunde betale Husleie, Bolig, og jeg tror, at et saadant Skridt vilde være meget farligt. Naar jeg derfor stemmer imod dette Lovforslags videre Fremme, er det ingenlunde, fordi jeg anser det for usadeligt, saa maatte det gjerne gaa den samme tause Gang — ja, det er sandt, nu kan den jo ikke blive taus — som i det andet Thing; men jeg tror tværtimod, at Lovforlaget er skadeligt, og jeg finder saameget mere Grund til ikke at lade det nyde videre Fremme, som det er aabenbart, at den Behandling, det fik i det andet Thing, tyder paa, at man ansaa den for en Sag, som aldrig vilde faae nogen Realitet.

Formanden: Jeg tror dog ikke, at det

er rigtigt at udtale noget Saadant, ligesom Udtalelsen neppe er rigtig i sig selv.

Scholer: Hvorvidt det har været Forslagsstillerens Hensigt at styre mod noget Andet, mod Tvang, skal jeg ikke have nogen Mening om, men lad os da vente, til dette Dieblis kommer, saa skal jeg ogsaa være med til at staa imod; men her er der kun Tale om Kommunalbestyrelsen, og det forekommer mig, at man trygt kan stole paa, at ingenfombest Kommunalbestyrelse vil foretage noget Skridt, som kan være skadeligt for Kommunen. Naar den ærede sidste Taler gjorde mig opmærksom paa, at i Loven af 1850 er der kun Tale om Dpførelse af Fattighuse paa Landet, mener jeg, at det vel ogsaa kunde tænkes, at der skundom kunde mangle Grund til Dpførelsen af saadanne Huse i Kjøbstæderne, og naar den ærede Taler ligeledes gjorde mig opmærksom paa, at Loven af 1850 var meget mere omfattende i sine Bestemmelser om, hvorledes Grunden skulde tages, end dette Lovforslag er, maa jeg bemærke, at der i Forslagets § 2 er henviset til §§ 2 og 3 i Loven af 1850, og selvfølgelig maa Bestemmelserne i disse Paragrafer ogsaa gjælde for denne Lov.

Judenrigsministeren: Ja, det vilde være for meget at forlange af mig, at jeg skulde gaa i Steden til Forfvar for et Lovforslag, hvis Fremme jeg har fraraadet i det andet Thing. Det stiller sig for mig, som om dette er et Forslag, som vilde faae en saa indskrænket Benyttelse, og som i den Henseende saa ganske vilde følge det Spor, hvori dens Broder, Loven af 1850, er gaaet, at jeg tror, man tør sige, at den ikke, set fra et almindeligt Synspunkt, kan anses for at være nødvendig. Jeg vil i Anledning af, hvad der her er anført, navnlig fra det ærede Medlem paa den bagerste Bænk (Schjoler), bemærke, at det forekommer mig, at den Marslagernes Righed, han har søgt mellem Loven af 1850 og dette Lovforslag, ikke er tilstede; thi der var aabenbart dengang, da Loven af 1850 blev givet. Forhold tilstede, som gjorde det nødvendigt at have et Middel til at overvinde Hindringerne for Boligers Dpførelse, hvilke Hindringer aldeles ikke ere tilstede, naar Taleren er om Kjøbstadsforholdene. Jeg vedgaar altsaa, at jeg anser Forslaget for overflødig og unødvendigt, idet jeg ikke tror, hvortæn efter mit eget Kjendskab til Kjøbstadsforholdene eller efter de Erklæringer, jeg har indhentet fra samtlige Kommunalbestyrelser, at der foreligger nogen tvungende Grund til at søge legale Midler til at skaffe Plads tilstede i Kjøbstæderne. Naar den anden Side tilstaaer jeg, at jeg ikke har kunnet se de skadelige Følger af Forslaget, som de to ærede Herrer have fremhævet, og jeg vil i saa Henseende sige, at jeg vil haabe, at Kjøbstadkommunalbestyrelserne med den Selvstændighed, de have, ville